

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 8. 4. 2021 | Strana 1 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

ECMO tým VFN již napojil 500 pacientů na mimotělní oběh. Letošní nárůst má na svědomí akutní selhávání plic při onemocnění Covid-19

Již čtrnáct let pomáhají lékaři ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze (VFN) zachraňovat životy pomocí mimotělní membránové oxygenace (ECMO). Na mimotělní oběh dosud napojili pět set pacientů s kritickým selháním srdce nebo plic. Lze předpokládat, že bez této invazivní metody by neměli šanci přežít. V loňském roce bylo léčeno metodou ECMO 65 dospělých a 7 dětí, letos už jich je dohromady přes 50. Za extrémním nárůstem počtu pacientů na ECMO stojí pandemie Covid-19.

„Na ECMO jsme již letos napojili jednapadesát pacientů, z toho tři děti. Oproti předchozím rokům jde o obrovský nárůst. Podobný počet míváme běžně až na podzim, a ne po třech měsících. Až na výjimky se jedná jen o pacienty se selháním plic při onemocnění Covid-19,“ uvedl prof. MUDr. Jan Bělohlávek, Ph.D., koordinátor ECMO týmu VFN a 1. LF UK, s tím, že loni napojili lékaři ve VFN na mimotělní oběh celkem 72 pacientů průměrného věku 44 let. U jednatřiceti z nich bylo příčinou onemocnění Covid-19.

Pacienti, u nichž je indikováno ECMO, mají bez této intervence vysoké riziko úmrtí. Jejich srdce nebo plíce, ale často obojí, nejsou schopné plnit svou funkci a nereagují na konvenční léčbu. Díky vysoce invazivní ECMO metodě lze tak nahradit jak činnost srdce, tak plic do doby, než svou funkci tyto orgány obnoví nebo se nepřistoupí k jinému léčebnému řešení. *„Funkce plic se dá do určité míry nahradit umělou plicní ventilací. Když však začne selhávat nebo když víme, že používáme parametry plicní ventilace, které plíce poškozují, je nezbytné tuto metodu nahradit mimotělní podporou. Stejný postup platí i v případě oběhového selhání, které již nelze ovlivnit léky,“* vysvětlil prof. MUDr. Jan Bělohlávek s tím, že pacientům jsou zavedeny speciální kanyly do velkých cév a jejich krev je mimotělně okysličena a navracena zpět do organismu. ECMO využívají lékaři nejen u těžkého selhání plic, ale také u pacientů se zástavou srdce, u operací srdce nebo jako překlenutí k dlouhodobější náhradě srdce, či k srdeční nebo plicní transplantaci. Nejčastějším důvodem je snaha touto invazivní technikou získat čas potřebný pro uzdravení postiženého orgánu. Úspěšnost metody závisí na věku nemocného, na přidružených chorobách, základní diagnóze i případných komplikacích. Pohybuje se kolem 50 procent.

VFN jako jediné české pracoviště poskytuje mimotělní podporu pacientům všech věkových kategorií, a to včetně dětí a novorozenců s hmotností vyšší než 2500 gramů. V roce 2020 pomáhal dětský ECMO tým VFN sedmi dětem, letos zatím třem. Standardní náplní práce lékařů jsou i transporty pacientů z jiných nemocnic. *„Pokud je nemocný schopen převozu s podporou umělé plicní ventilace a lékovou podporou oběhu, je vhodné ho přeložit k nám. Ale pokud je stav kritický a transport by pacienta ohrožoval, vyjíždí náš tým za ním. Připojíme ho k ECMO a při mimotělní podpoře ho převezeme do naší nemocnice. Letos už máme za sebou sedmadvacet transportů. Za celý loňský rok jich bylo jen o jeden víc,“* popsal letošní obrovský nárůst případů doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., vedoucí lékař intenzivní péče Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny VFN a 1. LF UK. V případě potřeby využívají lékaři k převozům i vrtulníky Armády ČR, a to na základě memoranda mezi MZ a MO ČR o pomoci při transportech nemocných vyžadujících ECMO podporu. Často je totiž potřeba dopravit k pacientovi i pět odborníků a nezanedbatelné množství techniky a přístrojů, vojenské vrtulníky jsou pro tyto účely vhodnější.

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 8. 4. 2021 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Metoda ECMO je známá již několik desítek let. První napojení pacienta se uskutečnilo ve Spojených státech amerických v roce 1971. Podle údajů ELSO (Extracorporeal Life Support Organization) v Evropě funguje v současnosti jedno ECMO centrum na méně jak pět milionů obyvatel. V roce 1990 jich bylo 83, v roce 2019 již 430. Nyní lze předpokládat další značný nárůst. V České republice nabízí mimotělní podporu 14 pracovišť. Působnost ECMO centra ve VFN patří zejména do oborů intenzivní medicíny, kardiologie, kardiochirurgie a dětské intenzivní medicíny. Centrum nabízí superkonziliární péči pro nemocné z celé České republiky a je schopné poskytnout ECMO podporu celkem až 10 pacientům najednou. Zároveň klade vysoké nároky na zdravotníky. „Péče o tyto nemocné je extrémně náročná a rád bych zdůraznil, že se jedná o týmovou práci řady odborníků. Složení týmu se liší podle indikace a typu zavedení ECMA. Například úloha chirurga je zásadní při zavádění centrálního a dětského ECMA a dále při indikaci, kde indikující mají rovnocenný hlas a rozhodují v týmu. Chtěl bych proto vyzdvihnout i práci našich instrumentářek a perfuzionistů a ostatního zdravotního personálu, bez kterého by ECMO program nemohl fungovat. Zavedením ECMA práce nekončí, ale naopak začíná,“ zdůraznil prof. MUDr. Jaroslav Lindner, CSc., přednosta II. chirurgické kliniky kardiiovaskulární chirurgie VFN a 1. LF UK a zároveň člen zdejšího ECMO týmu.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékařskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absolvuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace:

Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.hermankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074